

Miljøminister Magnus Heunicke,
Miljøministeriets departement
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

11-04-2024

Vedr: Miljøstyrelsens hjemtagelse af dataindsamling til skovstatistikken (NFI'en)

Kære Magnus Heunicke, Miljøminister

I uge 8 udsendte Miljøstyrelsen pressemeddelelse om, at styrelsen vil hjemtage udarbejdelse af skovstatistikken. Miljøstyrelsen begrundet hjemtagningen med nye EU-krav, der skal sikre sammenhæng til den øgede digitalisering af overvågningen af skov og natur.

Skovstatistikken spiller en væsentlig rolle i opgørelsen af, hvorvidt Danmark når sine klimamål. Dansk Skovforening har en løbende dialog med Miljøstyrelsen om denne sag, men ønsker desuagtet med dette brev at gøre opmærksom på, at skovbruget samlet ser på beslutningen med både undren, bekymring og skepsis.

For det første har det tjent den danske forvaltningstradition godt, at forskningsbaserede opgørelser og målinger udarbejdes på landets forskningsinstitutioner. Dette armslængdeprincip skaber troværdighed om resultaterne, og giver et transparent og troværdigt grundlag for den efterfølgende myndighedsforvaltning og politikudvikling.

Eksempelvis ville det næppe have øget troværdigheden om den reducerede udledning fra lavbundsjordene i starten af 2024, hvis opgørelsen var udarbejdet i regi af klima- og energiministeriet. Tilsvarende var det også befordrende for den demokratiske samtale og politiske debat i 2016, at der var transparens i forhold til de forskningsfaglige opgørelser om kvælstofudledningen fra landbruget.

For det andet øger det tilliden hos lodsejerne, at der er sikkerhed for, at dataindsamlingen ikke risikerer at blive inddraget i myndighedernes øvrige kontrol- og tilsynsopgaver.

For det tredje har Miljøstyrelsen for indeværende ikke et digitalt system, der kan erstatte den måling, der gennemføres i regi af IGN på Københavns Universitet. Det er selvsagt stærkt betænkeligt, da Miljøstyrelsen ønsker at overtage opgaven allerede fra 2024-2025.

Miljøstyrelsen henviser til, at skovstatistikken i fremtiden bliver baseret på remote sensing og machine learning, der valideres med observationer/dataindsamling på jorden. Der er ingen tvivl om, at der er et fremtidigt potentiale i disse teknologier. Det skal dog påpeges, at der ikke er implementeret en digital løsning noget sted i verden i den form, som Miljøstyrelsen påtænker.

I værste fald vil Miljøstyrelsen ikke være i besiddelse af et system, der kan håndtere opgaven, hvilket betyder, at Danmark ikke kan overholde sine internationale klimarapporteringsforpligtelser til FN og EU. I bedste fald vil der være tale om implementering af et nyt system, som fuldt og helt overtager opgaven, hvilket medfører risiko for brud i forhold til de historiske dataserier. Dette kan gøre det vanskeligt eller umuligt at bruge data præcist.

Vi mener derfor, at en ny digitalt baseret skovstatistik bør være færdigudviklet, inden den eksisterende prøvefladebaserede skovstatistik afvikles. Dette bør endvidere ske med et vist tidsmæssigt overlap, således at der er sikkerhed for, at der ikke sker brud i dataserierne mellem de to skovstatistikmetoder.

For det fjerde har regeringen sat et mål om at rejse yderligere 250.000 ha skov. Vi støtter denne ambitiøse målsætning. Hvis en sådan udvidelse af skovarealet skal skabe størst mulig samfundsmæssig værdi i form af træproduktion til den grønne omstilling, fremme af natur- og biodiversitet, reduceret kvælstofudledning, grundvandssikring m.v., så er det afgørende, at der også fastholdes et stærkt forskningsfagligt miljø, som kan bidrage med ny viden og innovative løsninger. At hjemtage opgaver, som hidtil har været sikkert håndteret af IGN på Københavns Universitet, vil ikke understøtte dette.

I det lys vil det være langt mere hensigtsmæssigt, at opgaven med udvikling af remote sensing og machine learning i forhold til skovstatistikken, overføres til forskningsinstitutionerne, der i forvejen besidder ekspertisen på dette område.

Endeligt er det afgørende, at udarbejdelse af den eksisterende skovstatistik fastholdes i regi af IGN på Københavns Universitet i en længere årrække, således at der ikke opstår brud i dataserierne, og – i tilgift hertil – vil det være formålstjenligt at en kommende digitalt baseret skovstatistik også forankres i den forskningsbaserede myndighedsbetjening, således at den specialiserede forstfaglige viden på universiteterne fastholdes og udvikles.

Vi vil derfor henstille til, at indsamling og behandling af data fortsat sker i de relevante forskningsmiljøer, hvilket sikrer armslængde mellem fakta, myndighedsudøvelse og politikudvikling.

Vi håber med dette brev at have henledt din opmærksomhed på de udfordringer, vi ser, der vil være forbundet med Miljøstyrelsens beslutning om at hjemtage udarbejdelse af skovstatistikken.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for uddybende kommentarer el.

Med venlig hilsen

Steen Riber

Divisionsdirektør, HedeDanmark

Anders Frandsen

Direktør, Dansk Skovforening

Claus Danefeldt Clemmensen

Chefkonsulent, DM&E

Kristian Gernow

Sekretariatschef, Skovdyrkerne

Lærke Flader

Branchedirektør DI, tmi – Træ og Møbel
Industrien